

Порівняльна таблиця до проєкту Закону України «Про управління відходами»

Зміст положень проєкту Закону України «Про управління відходами»	Пропозиції Антимонопольного комітету України	Обґрунтування пропозицій Антимонопольного комітету України
Стаття 32. Оператор муніципальної системи управління відходами 1. В територіальних громадах з чисельністю населення понад 150 000 осіб визначається оператор, що забезпечує функціонування муніципальної системи управління побутовими відходами. Оператор муніципальної системи управління побутовими відходами визначається виконавчими комітетами відповідних місцевих рад. 2. <u>Оператором муніципальної системи управління побутовими відходами визначається виключно комунальне підприємство.</u> Стаття 26. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами 4) <u>визначення оператора муніципальної системи управління відходами</u>	Стаття 32. Оператор муніципальної системи управління відходами 2. <i>«Оператором муніципальної системи управління побутовими відходами визначається суб'єкт господарювання будь-якої форми власності, який здобув переваги на конкурсній основі з визначення оператора муніципальної системи управління відходами».</i> Стаття 26. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами 4) <i>«визначення оператора муніципальної системи управління відходами за результатами проведеного конкурсу».</i>	<u>В Законопроекті відсутні обґрунтування чому саме комунальне підприємство повинно надавати такі послуги.</u> Крім того, <u>Законопроект не містить положень щодо обов'язковості проведення конкурсу на визначення оператора муніципальної системи управління відходами.</u> Відповідно до статті 17 «Про місцеве самоврядування в Україні» відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування. За таких умов комунальні підприємства отримують суттєві необґрунтовані переваги порівняно з підприємствами приватної форми власності та державними підприємствами. При цьому, з ринку будуть усунуті підприємства приватної форми власності та державні підприємства, в той час, як доступ на ринок нових суб'єктів господарювання буде неможливий. Відповідно до абзацу 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дії органів місцевого самоврядування можуть містити ознаки антиконкурентних дій, зокрема, в частині надання окремим суб'єктам господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції. Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого

		самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом. З метою запобігання конфлікту інтересів між регулятором та надавачем послуг необхідно забезпечити конкурентний нейтралітет з боку місцевих органів влади та самоврядування, тобто підтримання рівності у конкуренції між комунальними підприємствами та приватним бізнесом.
Стаття 33. Послуга з управління відходами 8. Виконавці послуг з вивезення побутових відходів визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Переможцем конкурсу на вивезення побутових відходів може бути визначений суб'єкт господарювання, у якого більше 50% парку спеціальної техніки (сміттєвозів), призначеної для обслуговування відповідної території, належить йому на праві власності, господарського відання, оперативного управління чи користування.	Стаття 33. Послуга з управління відходами <i>Переможцем конкурсу на вивезення побутових відходів може бути визначений суб'єкт господарювання, у якого більше 50% парку спеціальної техніки (сміттєвозів), призначеної для обслуговування відповідної території, належить йому на праві власності, господарського відання, оперативного управління чи користування та який запропонував найменшу вартість надання послуг і забезпечить економічно обґрунтовану ціну протягом дії договору.</i>	<u>Законопроектом не передбачено критерії щодо визначення виконавця послуг враховуючи цінову пропозицію учасника.</u> Водночас, за результатами конкурсу та відповідно до укладеного договору певний суб'єкт господарювання отримує ринкову владу на ринку послуг з вивезення побутових відходів у певному регіоні на визначений договором термін. Як правило, наявність монопольного становища у суб'єкта господарювання дає можливість збільшувати вартість послуг необґрунтовано. Як наслідок, після конкурсу більшість виконавців послуг з вивезення побутових відходів збільшують ціну на послуги, що призводить до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку. Для прикладу, лише у місті Києві виконавець послуг з вивезення побутових відходів КП «Київкомунсервіс» за останні два роки підвищував ціну на послуги 4 рази: з 1 липня 2018 року, з 1 вересня 2018 року, з 1 січня 2019 року та з 1 квітня 2019 року. Слід зазначити, що у 2019 році органами Комітету розпочато понад 20 справ за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях суб'єктів господарювання у вигляді зловживання монопольним становищем. Так, виявлені порушення в діях суб'єктів господарювання шляхом встановлення необґрунтованих тарифів за рахунок включення до складу тарифу додаткових витрат, які не передбачені нормативними актами у сфері поводження з відходами; завищення окремих складових тарифів

		(рентабельності, витрат на збут, адміністративних витрат); включення до тарифу завищених обсягів (норм) вивезення побутових відходів тощо.
Стаття 34. Плата за послугу управління побутовими відходами. 1. Плата за послугу з управління побутовими відходами визначається на основі тарифу на послугу з управління побутовими відходами та норм надання послуги. <u>До складу тарифу на послугу з управління побутовими відходами включаються тарифи на послуги зі збирання, вивезення, відновлення та видалення побутових відходів, а також витрати виконавця послуг з управління побутовими відходами, що необхідні для забезпечення належного надання цієї послуги.</u> Стаття 33. Послуга з управління відходами 2. <u>До складу послуги з управління побутовими відходами входять послуги зі збирання, вивезення, відновлення та видалення побутових відходів, абонентське обслуговування споживачів послуг, створення та утримання муніципальних пунктів роздільного збирання побутових відходів, а також інша діяльність, пов'язана з організацією роботи муніципальної системи управління побутовими відходами.</u>	Потребує внесення змін до статей 33 та 34	<u>Запропонований Законопроект містить неузгодженість положень щодо складу послуг з управління побутовими відходами та, відповідно, складу тарифу на цю послугу.</u> Слід зазначити, що будь-який тариф на послугу це фактично і є понесені витрати суб'єкта господарювання, що необхідні для забезпечення належного надання послуги. За умови визначення органом місцевого самоврядування виконавця послуг з управління побутовими відходами, останній набуває ознак монопольного (домінуючого) становища в межах відповідної території. Відтак, навіть якщо реальні витрати виконавця послуг будуть нижчими, наявність законодавчої можливості включення до тарифу додаткових витрат, може спонукати виконавців послуг до встановлення монопольно високих цін. При цьому, це не гарантує забезпечення отримання споживачами якісної послуги. Отже, за певних умов дії виконавця послуг з управління побутовими відходами можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції. <i>Доцільно в статтях 33 та 34 Законопроекту чітко визначити які саме послуги включає в себе послуга з управління побутовими відходами та які відповідно складові тарифу на цю послугу.</i>